

YASED, UNCTAD 2010 Dünya Yatırım Raporunu Açıkladı

UNCTAD'ın 2010 Dünya Yatırım Raporu, tüm dünyayla aynı zamanda YASED tarafından kamuoyuna açıklandı

Türkiye, 2009 yılında uluslararası doğrudan yatırım girişlerinde %58 düşüşle, global sıralamada 32. sıraya geriledi

Uluslararası Yatırımcılar Derneği YASED, Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Örgütü (UNCTAD) tarafından hazırlanan ve tüm dünyada eşzamanlı olarak duyurulan 2010 Dünya Yatırım Raporu, UNCTAD temsilcisi Kalman Kalotay ve YASED Genel Sekreteri Mustafa Alper'in sunumlarıyla kamuoyuna açıkladı. Rapor, tüm dünyayı saran krizle birlikte uluslararası yatırımların geldiği noktayı ortaya koyarken, doğrudan yatırımlarını sürdüren yatırımcıların hangi ülkeleri tercih ettiklerini, Türkiye'nin dünya ligindeki ve gelişmekte olan ülkeler sıralamasındaki yerini gösteriyor ve diğer çeşitli yatırım trendlerini analiz ediyor. UNCTAD temsilcisi Kalotay, raporda yer alan global uluslararası doğrudan yatırımlarda trendler, dünyada yatırım politikalarında gelişmeler ve raporun bu yılki alt başlığı olan iklim değişikliği ve çok uluslu şirketlerin bu süreçteki rolü konusunda bir sunum yaptı.

Türkiye genel sıralamada 32., gelişmekte olan ülkeler arasında 15. sırada

YASED Genel Sekreteri Mustafa Alper'in yaptığı açıklamaya göre en fazla uluslararası doğrudan yatırım (UDY) çeken ilk beş ülke ABD, Çin, Fransa, Hong Kong ve İngiltere oldu. Türkiye çektiği 7,6 milyar dolarlık UDY ile en çok yatırım çeken ülkeler arasında 32. sırada yer aldı. Türkiye, gelişmekte olan ülkeler arasındaki sıralamada bu yıl 15. sırada yer aldı. Türkiye geçtiğimiz yıl genel sıralamada 20., gelişmekte olan ülkeler arasında ise 9. sırada yer almıştı.

Alper sunumlar sırasında dünya genelinde uluslararası doğrudan yatırım (UDY) girişlerinin 2009 yılında bir önceki yıla göre %37 düşüşle 1,1 trilyon dolar olarak görüldüğünün altını çizdi. Krizin etkilerinin sınırlı kaldığı 2008 yılında düşüş %16 iken, 2009 yılında daha keskin bir düşüş olduğuna dikkat çekti. Alper, Türkiye'ye UDY girişlerinde 2008 yılında düşüş %18 iken, 2009 yılında bir önceki yıla oranla %58 düşüşle global girişlerdeki düşüşün oldukça üzerinde bir oranda gerçekleştiğini belirtti.

Uluslararası doğrudan yatırımlarda düşüşün nedeni

YASED Genel Sekreteri Mustafa Alper; "UDY girişlerindeki düşüşün nedenleri temelde küresel krizin daralttığı finansman olanakları ile ilişkili olduğu görülmekte. Bu nedenle yatırımlar, şirketler arası borçlanma ve yeniden yatırıma dönüşen kazançlar, çokuluslu şirketlerin yabancı bağlı ortaklıklarının

karlarında, birleşme ve satın alma işlemlerinde azalma görüldü” dedi. Gelişmekte olan ülkelerin hem girişler hem de çıkışlardaki paylarının önemli ölçüde arttığını belirten Alper, düşüşün daha da keskin olmamasında gelişmekte olan ülkelerin performansının önemli rol oynadığını ifade etti. 2009 yılında en fazla uluslararası doğrudan yatırım çeken ülkenin bir önceki senede olduğu gibi ABD olduğunu açıklayan Alper, gelişmekte olan ülkeler arasında olan Çin’in, çektiği 95 milyar dolarlık yatırım ile bu yıl ilk defa 2. sırada yer aldığını belirtti.

Mustafa Alper 2009 yılında, en büyük uluslararası doğrudan yatırımcılar olarak ABD ve Fransa başta gelirken, gelişmiş ülkeler kaynaklı yatırımların toplam uluslararası doğrudan yatırımların %75’ini oluşturduğunu belirtti. Alper, Türkiye’nin 1,6 milyar dolarlık dış yatırımı ile 45. sırada yer aldığını belirtti. Rapora göre 2009 yılı itibari ile toplam uluslararası doğrudan yatırım stoku 17,7 trilyon dolar oldu. ABD ve Fransa en fazla uluslararası doğrudan yatırım stokuna sahip ülkeler olarak ön plana çıktı. En fazla stoka sahip gelişmekte olan ülkeler ise Hong Kong, Çin, Brezilya, Singapur, Meksika, Brezilya ve Rusya oldu. Gelişmekte olan ülkelerin payı %30 iken, Türkiye 77,7 milyar dolarlık stoku ile 39. sırada yer aldı.

2009 yılında uluslararası doğrudan yatırımların gelişmiş ülkelerde %44 düşüşle 566 milyar dolara, gelişmekte olan ülkelere ise %27 düşüşle 548 milyara gerilediğini belirten Alper, gelişmiş bölgelerin doğrudan yatırımlardan aldıkları payın azalırken, gelişmekte olan bölgelerin paylarının arttığına dikkat çekti. Alper konuşmasına; “Avrupa uluslararası doğrudan yatırımlardan en fazla pay alan bölge oldu. Gelişmekte olan bölgeler arasında ise geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi Güney ve Doğu Asya öne çıkıyor. Türkiye, raporda Batı Asya ülkeleri arasında yer alıyor ve bu yıl bölgesinde 3. sırada. Bölgede Suudi Arabistan 1. sırada yer aldı. Raporda 2008 yılı itibari ile global UDY stoğunda hizmet sektörünün %63 payı bulunuyor. Dünyada uluslararası birleşme ve satın alma işlemlerinin toplam değerinin, 2009 yılında bir önceki yıla oranla %65 azalarak 250 milyar dolara gerilediği görüldü. 2009 yılında küresel olarak 1 milyar dolar ve üzerinde değere sahip 108 adet uluslararası birleşme ve satın alma işlemi gerçekleşti. Yeni greenfield projeler tarafında ise UNCTAD’ın kaynak gösterdiği Financial Times fDi Markets verilerine göre, 2009 yılında açıklanan ve gerçekleştirilen toplam 13 bin 727 greenfield proje bulunuyor. Bunlardan 6 bin 249’u gelişmiş ülkeler, 7 bin 478’i gelişmekte olan ülkelere gitti. Türkiye 153 proje ile 25. sırada yer aldı” diyerek devam etti.

Son yıllarda, düşük karbon ekonomisi ilişkin arayış hız kazandı

Son yıllarda, düşük karbon ekonomisine ilişkin arayışın hız kazandığına dikkat çeken Kalotay, 2010 Dünya Yatırım raporunun alt başlığına ilişkin olarak çok uluslu şirketlerin bu konuda oynayabilecekleri rollerin oldukça büyük olduğunu belirtti. Kalotay, çok uluslu şirketlerin düşük karbon UDY’leri şimdiden büyük tutarlara erişmiş olup, bu yatırımların gelecekte daha da hızlı büyüyecek potansiyele sahip olduklarını belirtti.

Geleceğe yönelik beklentiler

UNCTAD temsilcisi Kalman Kalotay ortaya çıkan tabloyla ilgili dünya ekonomisinde kırılmanın devam ettiğini, global uluslararası doğrudan yatırım akışlarında 2009 yılındaki keskin düşüşün ardından 2010 yılında hafif bir toparlanma beklendiğini, kriz öncesinde aşılmış olan 2 trilyon dolar seviyesine ise ancak 2012 yılında tekrar ulaşılmasının mümkün olabileceğini belirtti. YASED Genel Sekreteri Mustafa Alper gelecek beklentileriyle ilgili; “Türkiye açısından 2010 yılı ilk 5 ayındaki 2,7 milyar dolarlık girişe paralel 7 milyar dolar civarındaki bir yılsonu rakamı beklentimiz var. Bu rakamın geçtiğimiz yılki

rakamla oldukça yakın olmasını bekliyoruz. Birleşme satın alma ve özelleştirme işlemleri açısından da 2010 yılının durgun geçmesi 10 milyar dolar seviyesine bir toparlanmayı mümkün kılmadı.” dedi.

YASED Uluslararası Yatırımcılar Derneği hakkında

YASED Uluslararası Yatırımcılar Derneği, 1980 yılında kurulmuş, üyeleri Türkiye’de faaliyet gösteren uluslararası şirketler olan, kar amacı gütmeyen bir kuruluştur. Dernek, 215 üyesiyle Türkiye’deki uluslararası doğrudan yatırımcıların en önemli temsilcisi olup, üyeleri ile ortak vizyonu ile ülkemizde daha iyi bir yatırım ortamı için proaktif olarak çalışmaktadır. Misyonu, dünyadaki en iyi örneklerle uyumlu bir iş ortamının oluşmasına proaktif destek vermek, mal ve hizmetlerin serbest ticaretini, serbest rekabeti, yatırım özgürlüğünü ve sermayenin serbest dolaşımını teşvik etmektir. YASED, Türkiye’de faaliyet göstermekte olan yatırımcılar, yeni ve potansiyel yatırımcılar arasında bilgi paylaşımını ve özellikle de bu yatırımcıların YASED üyeleriyle daha iyi iletişim sağlamalarına imkân verecek şekilde işbirliğini ve iletişimi teşvik etmektedir. Dernek, yeni fikirler için bir platform görevi görenin yanı sıra, ortak menfaatlerin söz konusu olduğu iş konularında, devlet organları ile düzenleyici kurum ve kuruluşlarla olan ilişkilerinde üyelerine müşterek destek verir. YASED, İş dünyasını temsil eden diğer kuruluşlarla olan iletişim kanallarını ve koordinasyonu geliştirmeye, kamuoyunun konularımıza olan farkındalığını güçlendirmeye ve doğrudan yabancı yatırımların imajını Türkiye’deki tüm paydaşlar nezdinde iyileştirmeye kararlıdır. Türkiye’de yürürlükte olan mevzuatın ve iş yaşamındaki uygulamaların uluslararası standartlarla uyumu için yapılacak ve etik değerler ile kurumsal yönetim ilkelerini geliştirmeye kararlı girişimleri destekleyecek lobi çalışmaları, YASED’ in en önemli öncelikleri arasındadır. Türkiye’de yatırım ortamının iyileştirilmesi için YASED’ in belirlediği öncelikli konular: Kayıt dışı Ekonomi, Hukuk Güvenliği, Vergi ve Teşvikler, İstihdam ve Eğitim, Fikri ve Sinaî Mülkiyet Hakları, ArGe ve Avrupa Birliği’dir.

Daha fazla bilgi için

Korur Altan

KUTADGU
D A N I Ş M A N L I K

Korur.altan@kutadgu.com.tr

0216 348 44 45